

Õiguskantsler

Teie 27.09.2024

Meie 04.10.2024 nr 6-3/241514/2405625

Hobiauto tehnilise ülevaatuse kohustus

Austatud avaldaja

Te ei ole rahul, et vähemalt 70 aasta vanused vanasõidukina tunnustatud sõidukid on korralise tehnilise ülevaatuse kohustusest vabastatud, kuid sama vanad muud hobisõidukid mitte. Leiate, et need nõuded võivad olla vastuolus Eesti Vabariigi põhiseaduse §-ga 12, mis sätestab üldise võrdsuspõhiõiguse.

Tänan Teid pöördumise eest.

Riigikohtu pikaajalise praktika kohaselt on sarnases olukorras olevate inimeste erinev kohtlemine põhiseadusega vastuolus, kui erinevaks kohtlemiseks puudub mõistlik ja asjakohane põhjus. Kuna vanasõidukina tunnustatud sõidukid erinevad muudest vanadest sõidukitest mitme tunnuse poolest ja peavad vastama kindlatele kriteeriumidele, ei saa Teie kirjeldatud olukorda põhiseadusevastaseks pidada.

Vanasõiduk on muudest vanadest sõidukitest eristatud sõiduk, millele kohalduvad täiendavad nõuded. [Liiklusseaduse](#) (LS) § 83 järgi on vanasõiduk teaduse või tehnika arengut kajastav, ajaloolis-kultuurilise väärtusega, kollektsionääridele või muuseumidele huvi pakkuv sõiduk, mille valmistamisest on möödunud vähemalt 35 aastat ja mis on vanasõidukina tunnustatud. Selleks et sõidukit saaks vanasõidukina tunnustada, kontrollivad asjatundjad, kas sõiduk vastab kindlatele tehnonõuetele ja originaalsusele kehtestatud nõuetele, ja annavad selle kohta ka vastava akti (LS § 83 lg 4). Seega on eristav kriteerium originaalsusnõuetele vastavus ja eraldi kontrolli läbimine, mida tõendab vanasõidukina tunnustamise akt.

Euroopa Liidu õiguses on peetud põhjendatuks, et teatud tingimustele vastavatele vanadele sõidukitele kohaldatakse tehnoulevaatusel soodsamaid reegleid. [Direktiivi 2014/45/EL](#) järgi võivad liikmesriigid ette näha ajaloolise väärtusega sõidukite tehnoulevaatusele erineva korra. Direktiivi preambuli punktis 13 on selgitatud, et „ajaloolise väärtusega sõidukid aitavad säilitada nende valmistamise ajastu pärandit ning neid kasutatakse harva avalikel teedel. Seetõttu peaks kõnealuste sõidukite korralise tehnoulevaatuse tähtaeg jääma liikmesriikide otsustada“.

Eesti ongi kehtestanud ajaloolise väärtusega sõidukitele üldisest korrast erineva korra. Selliseid sõidukeid on võimalik tunnustada vanasõidukina ja kui sõiduk on vanasõidukina tunnustatud, vabastatakse see korralise tehnoulevaatuse kohustusest. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 18.07.2011 määruse nr 77 „[Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord](#)“ § 6 lõikes 8¹ on öeldud, et enne 1. jaanuari 1973. a valmistatud vähemalt 70

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

aasta vanune vanasõiduk esitatakse korralisele ülevaatusetele pärast vanasõidukiks tunnustamise akti kehtivuse lõppu, kui sõidukile ei ole väljastatud uut vanasõidukiks tunnustamise akti.

Muudele vähemalt 70 aasta vanustele sõidukitele, mille kohta pole antud vanasõidukina tunnustamise akti, see erand ei kohaldu ja neile tuleb teha korraline tehnoülevaatus üldises korras. Korraline tehnoülevaatus tuleb teha ka vanasõidukina tunnustatud sõidukile, kui selle vanasõidukina tunnustamise akt on kehtetu. Seega on vähemalt 70 aasta vanuste sõidukite korralise tehnoülevaatusete tegemisel eristav asjaolu vanasõidukina tunnustamise akti kehtivus. Vanasõidukina tunnustamise akti saamiseks tuleb läbi teha eraldi menetlus.

Teie avalduses kirjeldatud juhul tulebki võrrelda nõudeid, mida õigusaktid kehtestavad vähemalt 70 aasta vanusele sõidukile, mis on vanasõidukina tunnustatud, ja sama vanale sõidukile, mis ei ole vanasõidukina tunnustatud.

Vähemalt 70 aasta vanused vanasõidukina tunnustatud sõidukid on vabastatud korralise tehnoülevaatusete kohustusest. Samasugust vabastust ei ole aga antud muudele sama vanadele sõidukitele. Sellega, et vanasõidukina tunnustatud sõidukile ei pea tegema korralist tehnoülevaatusete, ei tehta keerulisemaks teiste, vähemalt 70 aastat vanade sõidukite omanike olukorda. Teiste autoomanike olukorda ei saa teha keerulisemaks see, kui vanasõidukina tunnustatud sõidukid on vabastatud korralisest tehnoülevaatusete. Vanasõidukina tunnustamise akti saamine ja selle kehtivana hoidmine ei ole tõenäoliselt lihtsam ega soodsam kui sõiduki korraline tehnoülevaatus.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: Kliimaministerium